

នយោបាយ

៣១- ការប្រើប្រាស់នយោបាយស្រុកខ្មែរ ចំពោះពួកកុម្មុយនិស្ត គឺគ្មានអ្វីជាក់ស្តែងជាងការប្រើប្រាស់ស្រុកនេះ សំរាប់ជាប្រភពផ្តល់ស្បៀងនិងសំរាប់ធ្វើជាទីជំរកនោះទេ ឬមួយប្រហែលមានសារសំខាន់ច្រើនជាងនេះ ។ រហូតណា<អព្យាក្រឹត្យភាព>របស់សីហនុលំអៀងទៅខាងកុម្មុយនិស្ត និងរហូតណាគាត់នៅប្រកាន់យកតាមបន្ទាត់នយោបាយរបស់ពួកកុម្មុយនិស្ត លើបញ្ហាអន្តរជាតិជាបន្តបន្ទាប់គ្នាជាច្រើនដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់ខ្មែរ, នោះបើកាំងនិងហាណូយបានទទួលនូវការចំណេញយោសនាយ៉ាងសំបើមពីភ្នំពេញ ។ ស្ថានភាពនេះគឺពុំមែនគ្មានការចែកទុកលើយនោះទេ, ចំពោះសីហនុគឺដើម្បីជួយដល់ពួកកុម្មុយនិស្ត ដោយលេសថាគាត់ពុំមែនជាជនកុម្មុយនិស្ត ហើយនិងគាត់អាចបន្តបង្ហាញមុខមាត់របស់គាត់ ជាមេដឹកនាំជាតិដ៏ត្រឹមត្រូវ សូម្បីអន្តរជាតិក៏គេយល់ថា គាត់មានការប្រឡាក់ប្រឡូសគ្រាន់បើដែរ ទោះបីគាត់ប្រកាន់នូវអព្យាក្រឹត្យភាពនិយមយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ គឺមកពីមូលហេតុនេះឯងហើយ ទើបចិនមានការពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំងនិយាយប្រាប់សីហនុថា ចិនចង់បានស្រុកខ្មែរស្ថិតនៅជាស្រុក<អព្យាក្រឹត្យ> ។

៣២- ពួកយៀកកុងក៏បានអូសទាញយកចំណេញនយោបាយផងដែរ ពី<អព្យាក្រឹត្យភាព>របស់ខ្មែរ ដែលប្រហែលមានសារសំខាន់ធំជាងការទទួលស្គាល់នូវអព្យាក្រឹត្យភាពនេះទៅទៀត ។ ការនេះ មិនត្រឹមតែពួកយៀកកុងបានទទួលនូវសេចក្តីសុខ ពីការអះអាងរបស់សីហនុ ថាពួកគេជា <អ្នកបំរើ>ឲ្យជនជាតិយួននៅសៃហ្គុងតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺថ្នាក់ដឹកនាំយៀកកុងមានជំនឿយ៉ាងមាំ ក្នុងការប្រើប្រាស់អព្យាក្រឹត្យភាពខ្មែរ ដើម្បីទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងសុខសាន្តយូរអង្វែង ជាមួយស្រុកយួនខាងជើងនិងស្រុកចិន ឆ្លងតាមរយៈស្រុកខ្មែរ ។ មានអ្នកខ្លះនិយាយថា ស្រុកខ្មែរគឺជាទីកន្លែងសំរាប់ពួកយៀកកុងធ្វើសកម្មភាពនយោបាយរាប់សិបឆ្នាំមកហើយ ជាច្រកទ្វារបើកទៅរកពិភពលោកខាងក្រៅ ឆ្លងតាមរយៈពួកអ្នកកាសែតជាមិត្តរបស់ខ្លួន ដែលអាចធ្វើដំណើរទៅដល់ជំរកកងទ័ពព្រៃ ដែលស្ថិតនៅស្រុកយួនខាងត្បូង ។

ការយុបយិស្ស័ត្រលុំ

៣៣- គេមានព័ត៌មានយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ នៅលើបញ្ហាដែលថាខ្មែរមានការចូលរួមដៃជាផ្លូវការជាមួយពួកយៀកកុង ក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹកដីខ្មែរ ។ ពីរបាយការណ៍ស្តីចម្លើយ និងពីប្រភពផ្សេងៗទៀតបាននិយាយថា មានទីកន្លែងជាច្រើននៅតាមបណ្តោយព្រំដែន ពួកយៀកកុងបានស្រុះស្រួលត្រូវវត្តជាមួយកងកម្លាំងខាងខ្មែរ ដោយគេអនុញ្ញាតឲ្យពួកកងទ័ពព្រៃ រត់មកជ្រកកោនដើម្បីគេចៀសពីកម្លាំងទ័ពយួន

នខាងត្បូង ។ ពួកអ្នកទោសក៏បានរាយការណ៍ផងដែរថា នៅតាមទីកន្លែងខ្លះ ពួកអាជ្ញាធរខ្មែរគ្មានទាំងអស់របស់របររបស់អារម្មណ៍អ្វីទាំងអស់ ក្នុងការដឹកជញ្ជូនស្បៀងដល់ពួកយៀកកុងពីស្រុកខ្មែរថែមទៀតផង ។ បើពួកកុម្មុយនិស្តមានបញ្ហាបន្តិចបន្តួចជាមួយជនជាតិខ្មែរនៅតាមកន្លែងខ្លះ គេពុំឃើញមានបញ្ហាដូចគ្នាកើតនៅកន្លែងផ្សេងទៀត ។ គេសង្កេតឃើញមានឧប្បត្តិហេតុពើបប្រយុទ្ធអារុវធាតុចម្រុះប្រហែលប្រាំបីដង រវាងកងកម្លាំងខ្មែរការពារព្រំដែន និងពួកយៀកកុង បានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំនេះ។ មានពេលខ្លះ កងទ័ពខ្មែរក៏បានបើកប្រតិបត្តិការបោសសំអាត ប្រឆាំងពួកយៀកកុង ដែលគេមន្តិលសង្ស័យរំលោភលើទឹកដីផងដែរ ។ រូបភាពចម្រុះចម្រុះគ្នារវាងយុទ្ធនៃខ្មែរទាក់ទងនឹងបញ្ហាព្រំដែននេះ គឺថង់ប្រាប់ថា គ្មាននយោបាយខាងភ្នំពេញគាំទ្រដោយចំពោះ ទៅលើពួកកងទ័ពព្រៃកុម្មុយនិស្តទេ ។ នាប៉ុន្មានខែថ្មីៗនេះ, បន្ថែមពីលើនេះ, ភាពរសើបនៃរដ្ឋាភិបាលក្រុងភ្នំពេញ ចំពោះកិច្ចប្រតិបត្តិការសម្ងាត់របស់ពួកយៀកកុង គឺគេបានឃើញពួកមេបញ្ជាការនៅតាមព្រំដែន បានចាត់វិធានការដើម្បីធានាមិនឲ្យមានអំពើរត់ពន្លឺអង្ករនិងអារុវធាតុចម្រុះ ឆ្លងចូលទៅស្រុកយួនខាងត្បូងថែមទៀតផង ។

៣៤- ភស្តុតាងដ៏សំខាន់ជាងគេ ដែលចង្អុលឲ្យឃើញថា ភ្នំពេញគ្មានសម្ព័ន្ធភាពជាមួយពួកយៀកកុង ឬសូម្បីតែគេជឿថាទឹកដីខ្មែរជាទីកន្លែងជំរកដីសំខាន់នៃពួកទ័ពព្រៃនោះ គឺប្រហែលមកពីការស្ម័គ្រចិត្តបើកចំហទឹកដីខ្មែរ ឲ្យប្រទេសខាងក្រៅចូលទៅពិនិត្យមើលទេដីដង ។ ស្រុកខ្មែរបើតាមឯកសារ បានគាំទ្រគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យអន្តរជាតិ (ICC) ចូលទៅធ្វើការពិនិត្យមើលនិងត្រួតត្រាទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ តែទោះបីជាមានសុទ្ធចិត្តយ៉ាងដូច្នោះក៏ដោយ ការផ្តល់នេះពុំបានសាកល្បងមើលឡើយ ។ សីហនុ បានបើកទឹកនៃដងរសើបៗ ឲ្យពួកមន្ត្រីបស្ចឹមប្រទេសធ្វើការពិនិត្យមើល និងបានហៅពួកអ្នកកាសែតអាមេរិកាំង ឲ្យទៅធ្វើការពិនិត្យមើលស្រុកខ្មែរដោយផ្ទាល់ផងដែរ ។ តែទោះបីមានការត្រួតពិនិត្យ«យ៉ាងឆាប់រហ័ស»បែបនេះមែនពិត តែគេក៏រត់ព្រំដែននិងសេរីភាព មិនឲ្យដើរចេញទៅក្រៅពីអ្វីដែលបានកំណត់ទេ នេះបើយោងតាមសំដីសារភាពរបស់ពួកអ្នកកាសែតអាមេរិកាំងទាំងនោះ ។ ទីកន្លែងដែលពួកគេបានដល់ គ្មានឃើញអ្វីគួរជាទីលាក់កំបាំងសោះ ។

៣៥- ការដែលភ្នំពេញ និងជាពិសេសសីហនុ ដែលគេដឹងមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយពួកយៀកកុង កើតឡើងនៅក្នុងទីកន្លែងខ្លះតាមបណ្តោយព្រំដែននោះ ក៏មិនជាច្បាស់ពិតប្រាកដទាំងអស់ដែរ ។ សីហនុបានបដិសេធទាំងទទួលបានសិប្បកម្មហើយថា ពួកយៀកកុងពុំដែលបានប្រើប្រាស់ទឹកដីខ្មែរទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ, សីហនុបានដឹងយ៉ាងច្បាស់ណាស់ នូវអំពើពុករលួយប្លែកៗនៃពួកម-

ផ្ត្រីខ្មែរ ពីថ្នាក់លើចុះដល់ថ្នាក់ខាងក្រោម ។ ជាការពិត, សីហនុដឹងថា ពួកយៀកកុង អាចធ្វើអ្វីបានច្រើនយ៉ាងនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ ដោយយកប្រៀបលើអំពើលោភលន់ហួសប្រមាណនេះ ។ បើសីហនុមិនបានដឹងស្ថានភាពទាំងមូលនៅតាមបណ្តាយព្រំដែនទេ លន់-ឈល់ពិតជាដឹង ។ លន់-ឈល់បានត្រូវគេរាយការណ៍យ៉ាងច្បាស់ថា គាត់មានការព្រួយបារម្ភចំពោះពួកកុម្មុយនិស្ត «ដែលចែកគ្នាជាក្រុមតូចៗ» យកប្រៀបទឹកដីខ្មែរ ក្នុងរយៈពេលវាយប្រយុទ្ធនៅជិត ប្លែមី ។ គាត់បានបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងរឿងនេះ កម្លាំងការពារព្រំដែនខ្មែរដែលគ្មានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់ ពុំអាចធ្វើអ្វីបានសោះឡើយ ។

៣៦- ព័ត៌មានរបស់សីហនុ, ការផ្តល់ស្បៀងទៅឲ្យពួកកុងទ័ពព្រៃកុម្មុយនិស្ត គឺពាក់ព័ន្ធដល់ការប្រថុយប្រថានធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ដោយគ្មានបានទទួលអ្វីមកវិញក្នុងភាពស្មើគ្នានោះទេ ។ សីហនុសុខចិត្តគាំទ្រពួកកុម្មុយនិស្ត ដោយធ្វើការផ្តល់អំណោយសាធារណៈជាថ្នាំពេទ្យ តែនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នា គ្រាន់ចោលសំណូមពរជំនួញបន្ថែម ជាពិសេសសស្តុការយោធាជាដើម ដែលជារឿងមួយបែបផ្សេងទៀត ។

ឯកសារភ្ជាប់

កុម្មុយនិស្តប្រើប្រាស់ស្រុកខ្មែរ ក្នុងការគាំទ្រសង្គ្រាមនៅវៀតណាមខាងត្បូង

១- បើរដ្ឋាភិបាលខ្មែរចើកចំហអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ទឹកដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពយោធាពួកកុម្មុយនិស្តនៅវៀតណាមខាងត្បូង, ពួកយៀកកុងមុខជាបញ្ហាព្យាបាលឃើញ គួរការចេញចូលប្រើប្រាស់បាននៃព្រំដែនខ្មែរ-យួន ប្រវែងប្រហែល ៦០០ម៉ែល ដែលពួកគេអាចប្រើប្រាស់ធ្វើជាទឹកនៃឆ្នេរ និងយ្យាំងផ្គុំសម្ភារៈ, ជំរំសំរាប់សំរាក, ទឹកនៃឆ្នេរសំរាប់ហ្វឹកហាត់, មន្ទីរពេទ្យ និងកន្លែងរោងជាង ជាដើម ។ លើសពីនេះ ពួកគេអាចពង្រីកប្រព័ន្ធផ្តល់ស្បៀងយ៉ាងសំខាន់និងប្រកបដោយសន្តិសុខ ឆ្លងចូលទៅក្នុងតំបន់ដីសណ្តរនៃប្រទេសវៀតណាមខាងត្បូង ។ ប្រព័ន្ធផ្តល់ស្បៀងនេះអាចមានលទ្ធភាពផ្តល់បន្ថែម រហូតដល់ទៅ១,២០០តោននៃស្បៀងដល់កងទ័ព ដែលយើងធ្វើការប៉ាន់ស្មាន អាចទទួលប្រចាំថ្ងៃចេញពីកំពង់ផែក្រុងព្រះសី

ហាន ។ លទ្ធភាពនេះ គឺមានចំនួនជាង៧ដងលើសកម្មភាពអតិបរមានៃគំរោងការ គឺត្រូវ ជា១៦៥គោន នៃស្បៀងដែលគេតម្រូវទទួលមកពីខាងក្រៅ សំរាប់ពង្រីកកម្លាំងកង ទ័ពខ្សែកក់-ខ្សែកណាមខាងជើង អាចធ្វើការវាយប្រហារយ៉ាងខ្លាំងក្លានៅវៀត- ណាមខាងត្បូង ។ លទ្ធភាពកងទ័ពខ្សែកក់-ខ្សែកណាមខាងជើងអាចបង្កសង្គ្រាម ដោយតំបន់ខ្ពង់រាបវៀតណាមខាងត្បូងបាន គឺពុំអាចកើតឡើងពីការប្រើប្រាស់ទឹកដី ខ្មែរនេះឡើយ ។ តំបន់ខ្ពង់រាបភាគកណ្តាល គឺមានការងាយស្រួលនឹងទទួលស្បៀង ផ្តល់ពីខាងស្រុកលាវងណោះទៅវិញទេ ។

២- ទោះបីគ្មានសហប្រតិបត្តិការពីរដ្ឋាភិបាលខ្មែរក៏ដោយ, ពួកកុម្មុយនិស្តក៏អាច ប្រើប្រាស់ទឹកដីខ្មែរបានដែរ ។ ពួកគេអាចពង្រីកការជ្រៀតចូលដែលមានទំហំតូច ៗ ដោយបញ្ជូនមនុស្សថែមទៀត ឲ្យទៅទិញស្បៀងនៅតាមទីផ្សារ ហើយនិងបង្កើន ការដាំចូលស្រែបច្បាប់តាមរយៈហាងទំនិញនានា ដែលជាបណ្តាញរបស់គេនៅក្នុង ទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ស្បៀងដែលបានមកតាមវិធីនេះ គឺត្រូវរត់ពន្ធខ្លងព្រំដែន ឬមួយ តាមវិធីសម្ងាត់ផ្សេងៗ ។ ពួកគេក៏មានតំបន់ព្រំដែនជាច្រើនយល់ជាច្រើនទៀតដែរ ដែលរដ្ឋាភិបាលខ្មែរគ្មានការត្រួតត្រាជិតដល់ ។ តំបន់ទាំងនោះ តាមពិតគឺសំរាប់ប្រើ ប្រាស់ខាងផ្នែកកងទ័ព ។

៣- ចាប់តាំងពីលទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនស្បៀងឆ្លងតាមស្រុកលាវ ល្អប្រសើរ តាមតំរូវការរបស់ពួកខ្សែកក់-ខ្សែកណាមខាងជើង, ការប្រើប្រាស់ទឹកដី ខ្មែរ គឺជាប្រកួតប្រជែងបន្តបន្ទាប់ប៉ុណ្ណោះ ។ យើងបានធ្វើការប៉ាន់ស្មានថា បើគេបូកបញ្ចូល គ្នា ទាំងការប្រើប្រាស់តាមបណ្តាញការទិញដូរធម្មតា និងទាំងការប្រើប្រាស់វិធី សម្ងាត់ ពួកកុម្មុយនិស្តអាចទទួលបានស្បៀងមិនជាច្រើនប៉ុន្មានទេ ឆ្លងតាមរយៈ ស្រុកខ្មែរ ។ ពួកគេចាំបាច់ត្រូវតែរកតាមប្រកស្រុកលាវ ។ ទោះបីក្នុងអនុស្សាវរណៈ នៃក្រសួងស៊ើបការសម្ងាត់អាមេរិកាំងថ្មីៗនេះ ស្តីអំពី «ការជ្រៀតចូល និងការផ្តល់ ភស្តុភារនៅវៀតណាមខាងត្បូង» ចុះថ្ងៃទី២៨តុលា១៩៦៥, ជាការសម្ងាត់ពុំអាចចែក ផ្សាយដល់បរទេសក៏ដោយ ក៏ពុំអាចបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់អំពីទំហំនៃស្បៀង ដែលបាន ឆ្លងកាត់ស្រុកខ្មែរនោះឡើយ ដោយគ្រាន់តែនិយាយថាមានចំនួនតូច មិនលើសពីមួយ គោនទៅពីរគោនជារៀងរាល់ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ តាមពិតទៅ ពួកកុម្មុយនិស្តពិតជាអាច បង្កើនទំហំលើសអំពីនេះស្មានមិនដល់ ។ គ្រាន់តែតាមវិធីសម្ងាត់តែមុខគត់ គេអាច ដឹកជញ្ជូនស្បៀងកងទ័ពជាមធ្យមចំនួន១២គោន សំរាប់តម្រូវការប្រចាំថ្ងៃនៃពួកកង ទ័ពខ្សែកក់-ខ្សែកណាមខាងជើងនៅស្រុកយួនខាងត្បូង ។ រឿងនេះវាត្រូវតែគ្មាន មន្ទិលសង្ស័យសោះឡើយ ថាកំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុអាចបញ្ជាញនូវទំហំប៉ុ- ណ្ណោះ ដោយគ្មាននរណាមកដឹង ។ បើស្បៀងចំនួន១២គោន អាចទម្លាក់ចុះនៅក្រុង

ព្រះសីហនុ និងនៅតាមចំណុចណាផ្សេងតាមជ្រោយសមុទ្របាន, ពួកកុម្មុយនិស្តពិតជាអាចដឹកជញ្ជូនស្បៀងនោះចូលមកស្រុកយួនខាងត្បូង ដោយគ្មានមន្ត្រីលសង្ស័យសោះឡើយ ។ យ៉ាងតិចបំផុត, ពួកកុម្មុយនិស្តក៏អាចដឹកជញ្ជូនស្បៀងយ៉ាងសម្ងាត់ឆ្លងកាត់ស្រុកខ្មែរ គ្រប់គ្រាន់លម្អសំរាប់បង្កប់ទៅលើចំនួនស្បៀង ដែលពួកគេដឹកចូលមកតាមសមុទ្រដែរ ។

៤- បើស្រុកខ្មែរផ្តល់នូវសហប្រតិបត្តិយ៉ាងចំហ ដោយការផ្តល់នូវស្បៀងដ៏មានទំហំយ៉ាងធំដល់ពួកបៀកកុង គឺមានតែចូលតាមកំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ ។ រយៈកាលឆ្នាំ១៩៦៤, កំពង់ផែនេះអាចទទួលទំនិញចំនួន៤០០,០០០តោន ដែលនៅក្នុងនោះ២២០,០០០តោន ជាទំនិញនាំចូល ។ ក្រោមប្រតិបត្តិការធម្មតា, កំពង់ផែអាចទទួលទំនិញនាំចូលបន្ថែម យ៉ាងហោចណាស់ក៏៤៥០,០០០តោនថែមទៀតក្នុង១ឆ្នាំ ឬជាមធ្យមចំនួនប្រហែល១,២០០តោនក្នុង១ថ្ងៃ ។ ក្រៅពីកំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុដ៏សំខាន់នេះ, ខ្មែរមានកំពង់ផែតូចៗច្រើនទៀត ដែលភាគច្រើនប្រើប្រាស់សំរាប់ការនេសាទ និងសកម្មភាពទំព័រជើងទឹក ។ ការទម្លាក់ទំនិញតាមកំពង់ផែទាំងនេះ បានតែតិចតួចតោនប៉ុណ្ណោះ ក៏ប៉ុន្តែគេអាចដឹកជញ្ជូនតាមកប៉ាល់តូចៗក៏បានដែរ ។ ផ្នែកដែលសំខាន់ជាងគេនោះ គឺការដឹកនៅតាមផ្លូវគោក ។ នៅស្រុកខ្មែរ បើតាមការប៉ាន់ស្មាន មានទ្វារកាម៉ុងចំនួនប្រហែល១០,០០០គ្រឿង ដែលអាចធ្វើការដឹកជញ្ជូនបានយ៉ាងងាយ ។ ផ្លូវថ្នល់ក្រុងព្រះសីហនុទៅកាន់ទីក្រុងភ្នំពេញ កំពុងស្ថាបនាប្រហែលប្រាំឆ្នាំមកហើយ តែស្ថានភាពមួយចំនួនធំ ហើយនិងការដាក់ផ្លូវដែកចំនួនប្រវែង១៦០ម៉ែលនោះ មិនទាន់បានចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយទេ ។

៥- ផ្លូវថ្នល់ចេញពីក្រុងព្រះសីហនុ អាចមានលទ្ធភាពជាងកំពង់ផែនោះទៅទៀត ហើយអាចដឹកជញ្ជូនស្បៀងយោធារហូតដល់ទៅ១,២០០តោនបានយ៉ាងងាយស្រួលទៅកាន់ស្រុកយួនខាងត្បូង ។ ផ្លូវសំខាន់ដែលគេប្រើប្រាស់ គឺផ្លូវជាតិលេខ៤ មានប្រវែង១៤៥ម៉ែល ពីក្រុងព្រះសីហនុទៅកាន់ទីក្រុងភ្នំពេញ ជាផ្លូវមិត្តភាពខ្មែរ-អាមេរិកាំង ។ ផ្លូវនេះអាចដឹកបាន៤,១៥០តោនក្នុងមួយថ្ងៃនៅរដូវប្រាំង និងដឹកបាន៧,៣៥០តោននៅខែវស្សា ។ ចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញទៅកាន់ព្រំដែន គឺផ្លូវជាតិលេខ១១ ដែលលាតសន្ធឹងទៅទិសខាងកើត ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រំដែនទិសខាងត្បូងរៀងខាងកើតនៃខេត្តតែជិត ។ ផ្លូវនេះអាចដឹកបាន៤,២០០តោនក្នុងមួយថ្ងៃនៅខែប្រាំង និងដឹកបាន១,៤០០តោនក្នុងមួយថ្ងៃនៅរដូវវស្សា ។ ចលនាទំនិញ១,២០០តោនរៀងរាល់ថ្ងៃពីក្រុងព្រះសីហនុទៅកាន់ព្រំដែនតាមផ្លូវនេះ តម្រូវប្រើប្រាស់ទ្វារកាម៉ុងចំនួនពី១,៥០០ទៅ២,០០០គ្រឿង (ដោយសន្មតថាទ្វារកាម៉ុងនីមួយៗអាចដឹកបាន៣,៥តោន) ។ គេក៏មានផ្លូវពីរទៀតផងដែរ ចេញពីទិសខាងជើងចូលទៅក្រុងភ្នំពេញ រួចត

ភ្ជាប់ជាមួយផ្លូវជាតិលេខ៧ ដែលអាចទៅព្រំដែនទិសខាងជើងខេត្តតែនិញ ។ ផ្លូវនេះ មានលទ្ធភាពទាបជាងផ្លូវជាតិលេខ១ ជាពិសេសនៅរដូវវស្សា ហើយចម្ងាយទៅព្រំ ដែនក៏ឆ្ងាយទៀត ។ ពីក្រុងភ្នំពេញ មានផ្លូវពីរខ្លីបន្តិច ដែលអាចទៅដល់ព្រំដែនខេត្ត ភ្នំពេញយ៉ាងនិងខេត្តចូរដុក ។ យ៉ាងហោចណាស់ ក៏គេឃើញមានទំនិញចំនួន១,២០០ តោនជារៀងរាល់ថ្ងៃ បានដឹកឆ្លងកាត់តាមផ្លូវទាំងពីរនេះរាប់ឆ្នាំមកហើយ ។^{១៧}

~ ចប់ ~